

Nejasnosti kolem povinného penzijka. Zaměstnanci o ně nežádají, firmy tápou

KATEŘINA HOVORKOVÁ

+ sledovat 👤 440

▶ 7:13

Poslechněte
si tento
článek

eBook Sdílet 78

Lidé v některých rizikových profesích mají zákonný nárok na příspěvek od zaměstnavatele na penzijní spoření. Ale nevyužívají ho.

VČERA 11:15

Od ledna letošního roku musí zaměstnavatelé povinně přispívat na penzijní spoření lidem ve vybraných profesích. Tisíce zaměstnanců však o příspěvek svého šéfa ještě nepožádaly. Známe důvody a poradíme, co s tím.

Zaměstnancům, kteří pracují ve vybraných rizikových profesích, musí zaměstnavatelé od letoška nově spořit na důchod. A to čtyři procenta z vyměřovacího základu, tedy z hrubé

mzdy. Pokud tedy zaměstnanec například pobírá průměrnou mzdu ve výši 50 tisíc korun, pošle mu zaměstnavatel na penzijní spoření dva tisíce korun měsíčně.

Povinný příspěvek se týká některých profesí, které spadají do třetí kategorie rizikových prací. A to jen těch, které při práci zatěžují vibrace, chlad, teplo nebo jde o dynamickou fyzickou práci vykonávanou velkými svalovými skupinami. Jsou to například svářeči, kováři, skladníci v mrazírnách, pracovníci v hutnictví či v lesnictví. Podle údajů ministerstva práce a sociálních věcí by mělo jít o zhruba 110 tisíc pracovníků.

Zdaleka ne všichni ale zatím peníze na spoření na stáří od svého zaměstnavatele využívají. Podle průzkumu Unie zaměstnavatelských svazů a KB Penzijní společnosti celkem 22 procent firem, které mají zaměstnance ve třetí kategorii rizikových prací, uvedlo, že příspěvek zatím neuplatnila více než polovina dotčených pracovníků. Informaci přitom měli od nadřízených dostat už v lednu.

Tip od Seznamu

Výbavu na svá letní dobrodružství najdete na Zboží.cz. Nakupujte za nejvýhodnější ceny

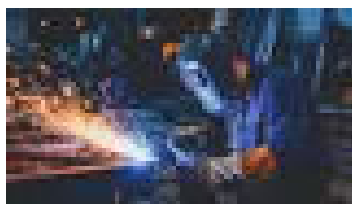
Podle zaměstnavatelů je důvodem pasivita zaměstnanců, nedostatek informací nebo skutečnost, že zaměstnanec nemá sjednané penzijní spoření. To jsou podobné důvody odmítnutí, které uvádějí i firmy, jež poskytují příspěvek na spoření na stáří dobrovolně, formou benefitu, a to všem zaměstnancům nehledě na rizikovost práce.

Co dělat, aby zaměstnanec příspěvek dostal

- Aby příspěvek zaměstnanec dostal, musí svému zaměstnavateli písemně oznámit, že uplatňuje své právo na příspěvek.

- U penzijní společnosti nahlásí, že mu bude na penzijko spořit zaměstnavatel. Společnost mu k tomu dá potřebné informace a on je pak předá zaměstnavateli. Jde o jméno penzijní společnosti, u které má spoření založené, číslo účtu, číslo smlouvy a variabilní symbol, kterým je z části IČO zaměstnavatele.
- Když zaměstnanec z nějakých důvodů nechce na penzi spořit, zaměstnavatel mu povinný příspěvek neplatí.
- Zaměstnanci, kteří nárok zatím nevyužili, o něj můžou požádat kdykoliv. Příspěvek jim bude vyplacen od následující kalendářního měsíce po vyřízení žádosti. Zpětně ho nezíská.
- Zaměstnavatel, který už platil zaměstnancům příspěvek na penzijní spoření, musel pouze upravit jeho výši, aby odpovídala čtyřem procentům z hrubé mzdy zaměstnance. Může ale platit i víc, když chce.
- Zaměstnavatel může posílat příspěvek buď na staré penzijní připojištění nebo na doplňkové penzijní spoření. Na dlouhodobý investiční produkt, takzvaný DIP, příspěvek posílat nelze.

VÍCE O TÉMATU

Rizikové profese a spoření na důchod: do dneška musejí mít oznámení v ruce

15. 1. 2026 11:55

Řada lidí nad spořením na stáří mávne rukou a nárok na příspěvek od zaměstnavatele neuplatňuje. Třeba proto, že se jim penzijko nechce zakládat. Podle ředitele KB Penzijní společnosti Jiřího Šperla má přitom pro ně tento produkt řadu výhod.

„Penzijní spoření jim přináší příspěvek zaměstnavatele, státní příspěvek, možnost daňových odpočtů i dlouhodobé zhodnocení úspor,“ zdůrazňuje Šperl.

Dodává, že založení penzijka je snadné a rychlé a jde to u mnoha penzijních společností i online.

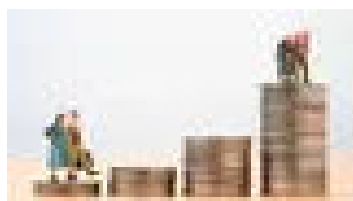
Jak si zřídit penzijní spoření

Založení doplňkového penzijního spoření je zdarma.

Většina penzijních společností na trhu už umožňuje sjednat doplňkové penzijní spoření online, a to buď na webových stránkách nebo v případě bankovních domů přes internetové nebo mobilní bankovníctví.

- Ověříte se bankovní identitou nebo jiným způsobem elektronické identifikace a vaše osobní údaje se propíší do online smlouvy. Pokud bankovní identitu nemáte nebo ji nechcete použít, penzijní společnost obvykle nabídne jiný způsob ověření totožnosti, například nahráním dokladů.
- Vyplníte investiční dotazník a zvolíte strategii spoření. Ta určuje způsob investování – tedy například zda chcete investovat konzervativně (opatrně) nebo vyváženě, případně dynamicky (rizikově). Nebo si zvolíte spořicí program podle věku, který některé penzijní společnosti nabízejí - jde o takzvanou strategii životního cyklu.
- Nastavíte si částku, kterou budete chtít měsíčně na penzijko posílat, nejméně sto korun, a také způsob placení.
- Můžete také zadat určenou osobu nebo osoby, kterým v případě vašeho úmrtí naspořené peníze připadnou bez dědického řízení.
- Pak potvrdíte návrh smlouvy a podepíšete ho elektronicky opět před bankovní identitu. Platnost smlouvy ještě někdy musíte potvrdit kliknutím na odkaz v e-mailu.
- Pokud nechcete zakládat smlouvu online, stačí zajít na pobočku vybrané penzijní společnosti, kde s vámi smlouvu uzavřou. Stačí k tomu občanský průkaz.

JAK PŘEJÍT Z PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ NA DOPLŇKOVÉ SPOŘENÍ

Staré penzijko nevydělává. Jak přejít do nového a získat až statisíce korun navíc

28. 5. 2026 9:15

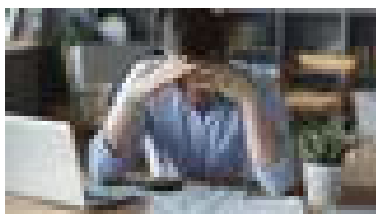
Skrytý problém: lidé v exekucích

Zásadní problém ale může být ještě jeden a o něm se málo mluví. V Česku je téměř 600 tisíc lidí v exekucích, a ti si na stáří formou oficiálního finančního produktu nic

nenaspoří. Na jakékoliv jejich spoření, ať je to penzijko, stavební spoření nebo životní pojištění se spořicí složkou, totiž může sáhnout exekutor.

A je jedno, zda na spoření posílá peníze zaměstnavatel nebo příbuzný, případně i dlužník ze svého nezabavitelného minima, které mu ze zákona náleží a na které exekutor sáhnout nesmí.

VÍCE O NEZABAVITELNÉM MINIMU

Dlužníci v exekucích si polepší. Zůstane jim více peněz než loni

23. 1. 2026 13:00

„Lidé v exekuci si nespoří, tedy ani na důchod. Na jakýkoliv spořicí účet, tedy i na ten penzijní, může totiž sáhnout exekutor. Je to smutné,“ uvádí Pavla Aschermannová, předsedkyně Konsorcia dluhových poraden.

Dodává ale, že na jednu stranu to chápe. „Je to ochrana proti tomu, aby si na spoření dlužníci neposílali větší částky místo toho, aby spláceli své dluhy. Ale mohlo se to ošetřit nějakým limitem, tedy určitou částkou, která by jim na penzijním spoření mohla zůstat, aby v důchodu nebyli odkázaní jen na státní důchod.“

Exekutor na peníze může, až vyčerpá jiné možnosti

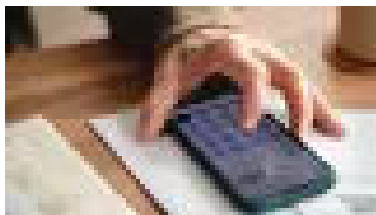
To, že si lidé v exekuci nespoří, protože o úspory mohou přijít, platí už dlouho. Ovšem s novou zákonnou povinností odvádět určitým zaměstnancům v rizikových profesích příspěvek na penzijní spoření vznikla zvláštní právní situace.

Na jedné straně zákon ukládá zaměstnavatelům povinnost přispívat zaměstnancům ve třetí kategorii rizikových prací na penzi. Na druhé straně exekuční předpisy umožňují

tyto peníze postihnout, pokud je zaměstnanec v exekuci.

Která pravidla tedy mají navrh? Seznam Zprávy požádaly o vyjádření ministerstvo financí.

STRATEGIE, KTERÁ LÉPE ZHODNOTÍ PENZIJKO

Penzijní spoření: Zkontrolujte si, zda zbytečně nepřicházíte o peníze

24. 3. 2026 11:00

„Povinný příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření nemá z hlediska exekuce žádný zvláštní režim. Jakmile zaměstnavatel příspěvek pošle na penzijní spoření zaměstnance, stává se majetkem zaměstnance a může být stejně jako ostatní prostředky na tomto spoření předmětem exekuce,“ vysvětluje Gabriela Krušinová z tiskového odboru ministerstva.

Doplňuje, že zvláštní povaha tohoto produktu, který slouží ke spoření na stáří, se nicméně projevuje v tom, že exekutor k němu nemůže přistoupit jako k prvnímu způsobu vymáhání dluhu.

„Exekuční řád stanoví, že pohledávku z doplňkového penzijního spoření lze postihnout až tehdy, pokud k uspokojení pohledávky nestačí například srážky ze mzdy, postižení peněz na bankovním účtu, jiné peněžité pohledávky nebo jiná majetková práva,“ vysvětluje Krušinová.

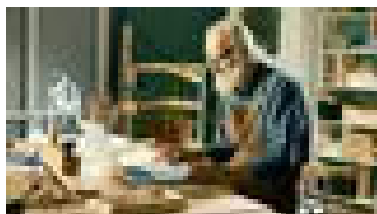
Pokud už k exekuci doplňkového penzijního spoření dojde, exekutor spoření jménem účastníka ukončí. „A předmětem exekuce se stane odbytné (příspěvky zaměstnavatele

a výnosy, pozn. redakce), na které účastníkovi v souvislosti s ukončením spoření vznikne nárok,“ dodává Gabriela Krušinová.

Jinými slovy, zaměstnanec v exekuci, který pracuje ve třetí rizikové skupině, nemá důvod svého zaměstnavatele o povinný příspěvek na spoření na stáří požádat, protože mu peníze na účtu pravděpodobně vůbec nezůstanou. Platí tedy to stejné jako u všech ostatních „nerizikových“ zaměstnanců v exekuci.

Penzijko si dlužníci založit mohou, požádají zaměstnavatele, aby jim příspěvek posílal na daný účet, sami posílají alespoň minimum ve výši 100 korun a čekají, zda jim účet exekutor obstaví a následně zruší.

O PŘEDČASNÝCH DŮCHODECH

Předčasných důchodů opět přibylo. Stát zjišťoval důvody a chystá změny

21. 7. 2026 11:00

U nižších dlužných částek může teoreticky „zabavené“ penzijko umořit část dluhu, a tím pádem se dotyčný zaměstnanec může díky penězům od zaměstnavatele dostat dříve z exekuce. U vyšších dluhů, které dlužník nemá šanci splatit, nemá zakládání penzijka smysl.

Firmy chtějí srozumitelnější výklad zákona

Kolem povinného příspěvku zaměstnancům panuje v praxi i řada dalších nejasností. „Firmy musí správně určit okruh zaměstnanců, sledovat nárok, vést evidenci, upravit mzdové procesy a vše srozumitelně vysvětlit lidem. Pokud má příspěvek skutečně plnit

svůj účel, potřebujeme jasná pravidla a praktickou metodickou podporu, která nyní chybí," říká Jiří Horecký, prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR.

Doplňuje, že zpřesnění výkladu pravidel by uvítalo 40 procent firem, které příspěvek vyplácí.

„Zjistili jsme, že jsou i firmy, které raději příspěvek vyplácí, i když by třeba nemusely, jen proto, aby neudělaly chybu," doplňuje Horecký.

Zaměstnavatelé musí v praxi posuzovat rizikové faktory a neustále ověřovat splnění podmínek, tedy především v počtu odpracovaných směn. Zaměstnavatel totiž může poslat pracovníkovi peníze na penzijní spoření, jen když v rizikové profesi odpracuje alespoň tři směny v měsíci.

Co dát mladým penzijko povinně?

Podle Jiřího Horeckého z Unie zaměstnavatelských svazů by se mohlo začít také diskutovat o tom, že by se zavedl systém automatického přihlašování mladých pracovníků do doplňkového penzijního spoření, ze kterého by bylo možné vystoupit. Od července takový systém platí například v Itálii.

„Český důchodový systém bude dlouhodobě potřebovat větší zapojení lidí do vlastního spoření. Proto jsme připraveni na diskuzi o automatickém přihlášení s možností vystoupit jako o jednom z nástrojů, jak mladým lidem usnadnit první krok. Samozřejmě při zohlednění možné administrativní zátěže pro firmy. Nejde o náhradu odpovědnosti jednotlivce, ale o způsob, jak odstranit bariéru nečinnosti, která je u dlouhodobého spoření velmi častá," míní Jiří Horecký.

Navrhuje ještě jednu změnu – sjednotit způsob zajištění rizikových profesí na stáří. U čtvrté kategorie rizikových profesí (záchranáři, hasiči) totiž platí jiné podmínky než u třetí kategorie.

Za pracovníky „ve čtyřce“ zaměstnavatelé odvádějí vyšší sociální pojištění, aby měli vyšší důchod. Zároveň mají tito zaměstnanci nárok na dřívější odchod do předčasného důchodu o pět let bez krácení penze.

„Systémy by bylo vhodné sloučit. Z pohledu zaměstnance je lepší příspěvek na penzijní spoření – jde o okamžitý benefit. Navíc o něj při předčasném úmrtí nepříjde, protože tyto úspory se stávají součástí dědického řízení,“ podotýká Horecký.